

Huvitav oli jälgida, kuidas osalised (esiplaanil Annaliisa Pillak) suutsid napi ajalimiidi jooksul luua usutava persooni.

Harri Rospu

Juubilarilt ja juubilarist

Alar Pintsaar, Aivar Kaldre jt ning muusikaline juht Ene Rindesalu.

Põhjus, miks Hindemithi dodekafoonia vokalistidele just kutsuv pole olnud, on vahest kahene: keerukas intervallika ning ulatuslike laulvate teemade puudumine. Kuigi, Hindemith on ise väitnud: „Ma ei ütleks, et ma juhtmotiive üldse ei kasutanud. Näiteks lapsed sünnivad alati sama meloodia saatel; kui keegi sureb, siis meloodia kordub. Vanal ammel on näiteks oma motiiv. Isegi kui „juhtmotiiv“ ei ole selleks õige sõna, võib öelda, et iga põlvkonnal on iseloomustav motiiv“.

Arne Mikk on lahendanud nappide, sümbolitaoliste rollidega teose väga lihtsalt ja selgepiirilisel. Lavapilt (kunstnik Kristi Soe) on klaar – valitseb graafiline must ja valge. Kontseptsioon on välja pakutud sirgjooneliselt: parempoolne uks sündinutele, vasakpoolne surnutele ja laia maailma minnakse keskmisest. Heiastub paratamatult vihje remargile „Keskele ära!“ paljudes näidendites, kui tegelane otsustab pühkida jalgelt selle paiga tolmu.

Kuna teksti tõlkijaks on olnud Mikk ise, kes on ju koolitatud laulja, siis peab tunnustama, et tõlge on lauljatele suupärane. Sest ega eespool jutuks olnud intervallikas pole alati kõige kergem tuua tekstis sisalduv napp info kuulajani. Arvestades kammersaali ruumilisi võimalusi, oli hea, et orkester asetses „sirmi taga“: lauljad hoidsid dirigendiga silmsidet külgedele paigutatud monitoride kaudu ja nii sai saalisolija kätte puhta pildi, jälgides tegelaste transformeerumisi aja kulgemises. Nimelt annab see ooper 60 minuti jooksul vaatajale võimaluse jälgida ühe suguvõsa kulgemist läbi 90 aasta – vahetuvad põlvkonnad, sünnivad ja surevad. Pildiliselt oli mõjus portreede galerii pidev uuenemine.

Tegijatest sööbisid eriti mällu Janne

„Armujoogi“ kangelannaks, siis on mul talle üks väike soovitus. Ta võiks pöörata teravdatud tähelepanu registrite ja vokaalide kõlalisele ühtlustamisele. Mida kauemaks jäävad lihastesse mitte just kõige soodsamad harjumused, seda raskem on neist hiljem vabaneda!

Etenduse filosoofiline iva oli mõjus ja mõtlemapanev ning võib-olla nii mõnelegi melomaanile keerukas helikeel Risto Joosti ja orkestri poolt hästi toetav.

Filmi „Estoonlane Arne Mikk“ lõppedes tuli impulsiivselt ühelt vaatajalt hinnang: ükski eestlane poleks osanud sellist filmi teha! Jah, ka minu meelest on see nii. Me siplleme ikka ja jälle mingites „kodustes“ suhetes. See, et kõik tunded kõiki, pärsib meie objektiivsust ning siis avastame, et ei tea sageli mitte midagi inimese tegelikust olemusest, tema püüdlustest, tema põhimõttelisest elukreedost. Oleme elanud mitme põlvkonna jagu vaimu ahistavates, piiravates oludes, mis sundis nii mitmelgi juhul laveerima, teesklema vaid ainult selleks, et saavutada kunstiline eesmärk! Ei hakka siinkohal filmi sisu ümber jutustama, kuna huvilistel oli võimalus vaadata seda ETV vahendusel eelmisel neljapäeval, Arne Miku 80. sünnipäeval. Ilmselt on see ka järelvaadatav internetis.

Filmi autor on olnud äärmiselt lugupeetav Arne Miku mitte üksnes kui 60 aastat estoonlase, vaid ka lihtsalt kui inimese vastu. See, et ETV on filmitegijatele andnud kasutada dokumentaalkaadrid minevikust, annab tänasele noorele vaatajale võimaluse mõista, mil määral lausa kangelaslikud olid tolle-aegse kunstilise tuumiku ponnistused. Estonia trupp viidi Stockholmi, Savonlinna, Pariisi ja Moskva Suure teatri lavadele – ja kõikjal saatis neid enneolematu menu. Millise hinnaga, seda teab vaid

Huvitav oli jälgida, kuidas osalised (esiplaanil Annaliisa Pillak) suutsid napi ajalimiidi jooksul luua usutava persooni.

Harri Rospu

Juubilarilt ja juubilarist

Kõik on looduspäraselt tekkinud muunduma, muutuma ja hävima, et seejärel sünniks teine.

SIRP 25.04.14

Paul Hindemithi lühiooper „Pikk jõulueine”, lavastaja Arne Mikk, dirigent Risto Joost, kunstnik Kristi Soe, valguskunstnik Rasmus Rembel, esitasid Estonia solistid ja kammerorkester. Esietendus 12. IV Estonia kammersaalis.

Dokumentaalfilm „Estonlane Arne Mikk”, režissöör Aarno Cronvall (Soome), operaator Meelis Kadastik, monteerija Kersten Kõrge, produtsent Ruth Alaküla. Tootjad ArCron Productions, Laara Productions, ERR. Esilinastus 10. IV Estonia kammersaalis.

TIHU LEVALD

Paul Hindemithi lühiooperis „Pikk jõulueine” (baseerub Thornton Wilderi näidendil) käsitletud põhilise ideeringi võtab kokku alapealkirjaks paigutatud

Marcus Aureliuse mõttekatkend („Iseendale”, ER 1983, tõlkinud J. Unt). Teema ilmselt inspireeris ka oma auväärset sünnipäeva tähistavat Arne Mikku, kes tõi nüüd selle teose esmakordselt Eestis publiku ette Estonia kammersaalis. Estonia Seltsi liikmeile kingiti 10. aprillil esmaettekand ja pärast vahepausi film „Estonlane Arne Mikk”, mis valminud Soome autori Aarno Cronvalli ning ETV koostöös.

Hindemithi helikeel pole senini meie ooperilavadel kõlanud. Väikeseks erandiks vaid 1987. aastal EMTA ooperistuudios samuti Arne Miku lavastatud sketš „Hin und Zurück” ehk „Sinna ja tagasi”. On huvitav märkida, et tudengid olid siis Annika Tõnuri (kes on nüüdseks juba lahkunud Linnutee radadele), Mati Kõrts, Taimo Toomast, Pirjo Levandi,

Kuna teksti tõlkijaks on olnud Mikki ise, kes on ju koolitatud laulja, siis peab tunnistama, et tõlge on lauljatele suupärane. Sest ega eespool jutuks olnud intervallikas pole alati kõige kergem tuua tekstis sisalduv napp info kuulajani. Arvestades kammersaali ruumilisi võimalusi, oli hea, et orkester asetses „sirmi taga”: lauljad hoidsid dirigendiga silmsidet külgedele paigutatud monitoride kaudu ja nii sai saalisolija kätte puhta pildi, jälgides tegelaste transformeerumisi aja kulgemises. Nimelt annab see ooper 60 minuti jooksul vaatajale võimaluse jälgida ühe suguvõsa kulgemist läbi 90 aasta – vahetuvad põlvkonnad, sünnivad ja surevad. Pildiliselt oli mõjus portreede galerii pidev uuenedmine.

Tegijatest sööbisid eriti mällu Janne Ševtšenko ja Annaliisa Pillaku hästi läbi komponeeritud aja kulgemised inimfüüsis ja hääles valitsev soojus. Huvitav oli jälgida kõigi osaliste tegemisi, seda, kuidas üks või teine (Teele Jõks, Kristel Pärtna, Kati Jaanimäe, Rauno Elp, Oliver Kuusik, Mart Laur, Andres Köster, Mart Madiste) suutis erakordselt napi ajalimiidi jooksul luua usutava persooni. Üks hädaoht on kammersaalis lauljaid varitsemas: nimelt pole siinses ruumis tarvidust laulda suure, hästi ebamugava akustikaga Estonia ooperilava harjumustega. Siin piisab kammerlikumast, intiimsemast musitseerimisest ja siis annavad ka meeleoluvärvid end paremini kätte.

Kristel Pärtnale kingitud häälematerjal, emotsionaalsus, liikumise plastika ja füüsiline ilu annavad paljutõotavaid lubadusi tulevikuks. Ja kuna talle on usaldatud juba paljudel etendustel „La traviata” Violetta, maailmaklassika ühe nõudlikuma rolli laulmine ning kvaliteetpaberil trükitud reklaamajakiri pakub teda peagi lavale tuleva Donizetti

lavetähtsena, teesklema vaid ainult serleks, et saavutada kunstiline eesmärk! Ei hakka siinkohal filmi sisu ümber jutustama, kuna huvilistel oli võimalus vaadata seda ETV vahendusel eelmisel neljapäeval, Arne Miku 80. sünnipäeval. Ilmselt on see ka järelvaadatav internetis.

Filmi autor on olnud äärmiselt lugupidav Arne Miku mitte üksnes kui 60 aastat estoonlase, vaid ka lihtsalt kui inimese vastu. See, et ETV on filmitegijatele andnud kasutada dokumentaalkaadrid minevikust, annab tänasele noorele vaatajale võimaluse mõista, mil määral lausa kangelaslikud olid tolle aegse kunstilise tuumiku ponnistused. Estonia trupp viidi Stockholmi, Savonlinna, Pariisi ja Moskva Suure teatri lavadele – ja kõikjal saatis neid enneolematu menu. Millise hinnaga, seda teab vaid tuul!

Kuid kuna vaatajale antakse võimalus kiigata ka Miku kodusesse raamatukokku ja Hiiumaa suvekodu tegemistesse koos tema 20-liikmelise järelkasvuga, siis tajud taas, kui vähe me üksteisest tegelikult teame ja kui võrdpealispinnalised on sageli meie järeldused.

Aitäh juubilarile aastatepikkuse truuduse eest Estoniale ja aitäh filmi loojatele!

SIIRAS TÄNU

väga paljudele asutustele ja organisatsioonidele – ennekõike loomulikult Rahvusoper Estonia perele –, kes möödunud juubelpäevade ajal mulle nii palju rõõmu valmistasid. Kallistan kõiki sõpru, sugulasi ja tuttavaid ning soovin neile kaunist kevadet.

Südamest
teie Arne Mikk